

Бо қарори Шӯрои олимони
ДДОТ ба номи Садриддин Айни
аз «24» апрели соли 2013, № 4
тасдиқ шудааст

Т А Р Т И Б И

қабули санчишу имтиҳонҳо дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни (тибқи низоми анъанавӣ ва кредитии таҳсилот)

Тартиби қабули санчишу имтиҳонҳо дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни (тибқи низоми анъанавӣ ва кредитии таҳсилот) (минбаъд Тартиб) дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф» аз 17 майи соли 2004, № 34, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ» аз 19 майи соли 2009, № 531 ва қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 августи соли 2005, № 264 дар бораи «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 нобри соли 2006, № 484 дар бораи «Консепсияи рушди таҳсилоти касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва дигар санадҳои меъёрии ҳукукии соҳаи маориф таҳия шудааст.

Мафҳумҳои асосӣ

Санчиш. Санчиш шакли назорати иҷроӣ барномаи таълимӣ ва стандарти давлатӣ аз тарафи омӯзгори Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни (минбаъд Донишгоҳ) мебошад. Санчиш ба таври шифохӣ, хаттӣ ва тестӣ қабул карда мешавад. Санчиши хаттӣ ва тестӣ аз рӯи саволномае, ки дар ҷаласаи кафедра баррасӣ шуда, бо имзои мудири кафедра тасдиқ гардидааст, қабул карда мешавад. Натиҷаи санчиш бо мафҳумҳои «комёб» ё худ «ноком» дар варақаи санчишӣ ва дар дафтарчаи имтиҳонотии дониш қайд карда мешавад. Санчиш танҳо дар ҳудуди барномаи таълимии ин ё он фан бо иштироки омӯзгор ва ёвар воқеъбинона қабул карда мешавад. Санчиш, дифференсиалӣ низ мешавад, ки дар дафтарчаи имтиҳонӣ бо қайдҳои «қаноатбахш», «хуб» ва «аъло» низ сабт мешавад. Донишчӯёне, ки тибқи низоми кредитӣ таҳсил менамоянд, дар давоми семестр аз ҳар як мавзӯъ санчиши ҷорӣ тафриқавӣ ва аз гурӯҳи мавзӯъҳо санчишҳои фосилавӣ месупоранд. Холгузорӣ дар ин низоми таҳсил аз рӯи низоми холдиҳӣ-рейтингӣ амалӣ мешавад.

Имтиҳон. Имтиҳон шакли назорати ҷамъбасти иҷроӣ барномаи таълимии фан ва стандарти давлатӣ аз тарафи омӯзгор мебошад. Имтиҳон дар асоси билетҳои имтиҳонӣ дар шакли хаттӣ, тестӣ ва шифохӣ қабул карда шуда, дониш, малака, маҳорат ва қобилияти касбии

донишчуён бо меъери баҳогузори «ғайриқаноатбахш», «қаноатбахш», «хуб» ва «аъло» муайян карда мешавад. Дар гурӯҳҳое, ки тибқи низоми кредитӣ таълим мегиранд, меъёрҳои баҳогузори ҳолдихӣ-рейтингӣ мувофиқи талаботи Низомнома оид ба низоми кредитии таҳсил амалӣ карда мешавад. Билетҳои имтиҳонӣ ё саволномаҳои тестӣ аз тарафи кафедраи дахлдор тартиб дода шуда, дар ҷаласаи кафедра баррасӣ ва тасдиқ карда мешаванд. Дар билетҳои имтиҳонӣ бояд имзои мудири кафедра ва рақами суратчаласа дарҷ гардад. Билети имтиҳонӣ бояд фарогири мазмун, мундариҷа ва муҳтавои барномаи фаннӣ бошад.

Имтиҳон бояд аз тарафи омӯзгор бо иштироки ёвар ба таври шаффоф қабул карда шавад.

Таҷрибаомӯзӣ. Мақсади асосии таҷрибаомӯзӣ мустаҳкам кардани донишҳои назариявӣ ва амалӣ, баланд бардоштани сатҳи қобилияти касбӣ, таҳким бахшидани малака, маҳорат ва истеъдоди касбии донишчуён буда, татбиқи пурраи он айният ва омезиши назария ва амалияро ба вуҷуд меорад:

- таҷрибаомӯзӣ маҳорату малакаи касбӣ, маданияти пешбурди мустақилонаи фаъолияти ҷамъиятӣ-истеҳсолӣ, иҷтимоӣ-сиёсӣ, илмӣ-озмоишӣ ва техникӣ-технологии донишро ташаккул медиҳад;

- таҷрибаомӯзӣ масъулияти донишро дар ҷомеа зиёд намуда, муносибати ӯро ба касби интихобкардааш беҳтар мегардонад;

- таҷрибаомӯзӣ ҳавасмандии дониш ва майлу рағбати донишҷӯро ба касби интихобкардааш зиёд намуда, омодагии касбиашро вусъат мебахшад.

Таҷрибаомӯзӣ дар доираи усул ва асноди ҳуқуқию меъерии Донишгоҳ ба роҳ монда мешавад. Донишҷӯ бо роҳхат ба муассиса барои таҷрибаомӯзӣ фиристода мешавад, ки ба касби интихобкардааш мувофиқ бошад. Рӯзнома, роҳхат, тавсифномаи донишҷӯ оид ба фаъолияти таҷрибаомӯзии касбӣ, маълумотнома ва ғайра ҳуҷҷатҳои таҷрибаомӯзии донишҷӯ махсуб меёбад.

Дониш, малака, маҳорат ва қобилияти касбии дониши таҷрибаомӯз бо меъери баҳогузори тафриқавӣ «5» (аъло), «4» (хуб), «3» (қаноатбахш), «2» (ғайриқаноатбахш) муайян карда мешавад.

Реферат. Реферат кори хаттии донишҷӯёни Донишгоҳ барои муайян намудани сатҳи дониши илмӣ, назариявӣ ва қобилияти фикрии онҳо навишта мешавад. Донишҷӯён метавонанд аз ин ва ё он фанни таълимии ихтисос реферат нависанд. Реферат дар мавзӯҳои илмӣ-назариявӣ ва марбут ба ихтисос навишта мешавад. Донишҷӯ ба воситаи навиштани реферат исбот менамояд, ки ӯ дорои қобилияти эҷодӣ ва малакаю маҳорати касбӣ гардидааст. Бинобар ин, ба кори ӯ пас аз навиштани реферат ва шунидани маърузаи он санчиши дифференциалӣ гузошта мешавад. Дар Донишгоҳ навиштани реферат барои ихтисосҳои табиӣ-риёзӣ ва ҷомеашиносӣ пешбинӣ шудааст.

Баҳогузори ба натиҷаи иҷрои реферат дар шакли санчиши тафриқавӣ (баҳо) амалӣ мегардад.

Теъдоди рефератҳо, ҳаҷм ва таркибу сохтори онҳо дар тавзеҳот ба нақшаҳои таълимии ихтисосҳо дарҷ ёфтааст.

Кори санчишӣ (контролӣ). Кори санчишӣ бо мақсади санчиши дараҷаи саводнокии донишҷӯён доир ба фанҳои алоҳида гирифта мешавад. Мавзуи корҳои санчишӣ дар ҷаласаи кафедра муҳокима гардида, ба тасвиб мерасад. Кори санчишӣ дар шакли хаттӣ ва шифоҳӣ дар бахши шуъбаи ғоибона ва дар шакли хаттӣ дар шуъбаи рӯзона гирифта мешавад. Кори санчишӣ характери эҷодӣ ва мустақилона дошта, бо истифодаи адабиёти гуногун навишта мешавад. Донишҷӯи ғоибхон кори санчишӣ навишта, дар шуъбаи ғоибона онро ба қайд мегирад, сипас пешкаши омӯзгор мегардонад. Омӯзгор онро ҷиддӣ хонда, доир ба сифати кор тақриз менависад ва баҳо мегузорад. Натиҷаи баҳогузорӣ ба тариқи «комёб» ва ё «ноком» сурат мегирад. Дар ҳолатҳои зарурӣ баҳо дар шакли ададӣ ва ҳарфӣ (аз «2» то «5») дар низоми кредитии таҳсилот низ гузошта мешавад.

Кори курсӣ. Яке аз шакли санчиши қобилияти эҷодии донишҷӯ таҳия ва иҷрои кори курсӣ мебошад. Иҷрои кори курсӣ барои донишҷӯ ҳатмӣ аст. Ҳар як донишҷӯ бояд дар давоми таҳсил дар Донишгоҳ на камтар аз 3 кори курсӣ аз фанҳои умумикасбӣ ва тахассусӣ иҷро намояд. Иҷрои кори курсӣ қобилияти эҷодии донишҷӯро сайқал бахшида, ӯро ба мустақилона фикр ва эҷод намудан омода месозад. Мавзуи корҳои курсӣ аз тарафи кафедра муайян шуда, дар ҷаласаи кафедра ба тасвиб мерасад. Мавзӯи корҳои курсӣ бояд умда, мубрам ва аз масоили муҳимми ихтисос интихоб гардад, то донишҷӯ тавонад онро мунтазам таҳқиқ намуда, дар асоси он кори дииломӣ нависад. Такрор шудани мавзуи корҳои курсӣ ду сол пайи ҳам қатъиян манъ аст. Кори курсӣ бояд дар асоси принсипҳои зерин навишта шавад:

- воқеияти мавзуи кори курсӣ;
- рӯзмарра будани мавзуи кори курсӣ;
- дараҷаи омӯхта шудани мавзуи кори курсӣ;
- таҳлили адабиёт дар кори курсӣ;
- мақсад ва вазифаи кори курсӣ;
- хулоса ва натиҷагирӣ аз кори курсӣ.

Ба корҳои курсии донишҷӯён баҳои тафриқавӣ «5» (аъло), «4» (хуб), «3» (қаноатбахш) ва «2» (ғайриқаноатбахш) гузошта шуда, он дар варақаи маълумотномаи академӣ, суратҷаласа ва дафтарҷаи санчишию имтиҳонии донишҷӯи Донишгоҳ дарҷ меёбад. Дар дафтарҷаи санчишию имтиҳонии донишҷӯ баҳои «ғайриқаноатбахш» гузошта намешавад. Корҳои курсии ҳимояшуда 2 сол дар кафедра нигоҳ дошта шуда, баъд аз

он дар асоси санад мувофиқи тартиботи амалкунанда, аз эътибор соқит гардонида мешавад ва ба бойгонии Донишгоҳ супорида мешавад ё нобуд карда мешаванд.

Аттестатсияи давлатӣ. Аттестатсияи давлатии хатмкунандаи Донишгоҳ асосан ҳимояи рисолаи хатми тахассусӣ барои зинаи бакалавриат, кори дипломӣ барои зинаи мутахассис ва диссертатсияи магистрӣ барои зинаи магистратура буда, барои муайян намудани омодагии назариявӣ ва амалии хатмкунандагон ба иҷрои вазифаҳои касбии мувофиқи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ муайяншуда пешбинӣ мешавад. Аттестатсияи давлатиро аз рӯи фанҳои алоҳида, ки ба силсилаи фанҳои умумитаълимӣ (барои хатмкунандагоне, ки лоихаи дипломӣ наменависанд), умумикасбӣ ва тахассусӣ дохил мешавад ё дар шакли имтиҳони ҷамъбастии байнифанӣ гузаронидан мумкин аст. Барнома ва тартиби гузаронидани имтиҳони давлатӣ аз тарафи Донишгоҳ дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ аз рӯи ихтисосҳо ва Низомномаи аттестатсияи давлатии хатмкунандагони муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон (қарори мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 январи соли 2007, 2/6), тавсияҳои методӣ ва барномаҳои намунавии аз тарафи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳияшуда муайян карда мешавад.

Баҳогузори ба натиҷаи Аттестатсияи давлатии донишҷӯён ба таври тафриқавӣ «5» (аъло), «4» (хуб), «3» (қаноатбахш) ва «2» (ғайриқаноатбахш) гузошта мешавад. Баҳои «2» (ғайриқаноатбахш) ба дафтарчаи санҷишию имтиҳонӣ гузошта намешавад.

Дар гурӯҳҳои, ки тибқи низоми кредитӣ таълим мегиранд, меъёрҳои баҳогузориҳои ҳолдиҳӣ-рейтингӣ мувофиқи талаботи Низомнома оид ба низоми кредитии таҳсил дар Донишгоҳ амалӣ карда мешавад.

Кори дипломӣ (рисолаи хатм). Кори хатмкунии бакалавр ё мутахассис бевосита дар кафедра таҳти назорати роҳбари илмӣ бакалавр ва мутахассис иҷро карда мешавад. Агар кори дипломӣ характери байнифанӣ дошта бошад, ба кафедраи марбута ҳуқуқ дода мешавад, ки аз рӯи бобҳои рисола (дар доираи соатҳои, ки барои роҳбарии кори дипломӣ ҷудо шудааст) мушовирони илмиро даъват намояд. Мундариҷаи кори хатмкунӣ бояд ба масъалаҳои омодагории умумикасбӣ ва ё омодагории тахассусии Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ мувофиқат намояд. Талабот ба ҳаҷму мазмун ва сохтори кори дипломӣ (аз рӯи ихтисосҳои таҳсилоти омӯзгорӣ) аз тарафи

Донишгоҳ ва тавсияҳои методӣ оид ба гузаронидани аттестатсияи чамъбасти ва барномаи намунавии аз тарафи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳиягашта муайян карда мешавад.

Пешниҳоди мавзӯҳо барои интихоб ба донишҷӯён аз моҳи сентябр оғоз шуда, дар Шӯрои олимони факултет тасдиқ карда мешавад. Мӯҳлати ҷудошуда барои омодагӣ ва дифои кори хатмкунии таҳассусӣ (дипломӣ) на камтар аз 8 ҳафта ро ташкил медиҳад.

Баҳогузори ба натиҷаи иҷрои лоиҳа ва кори дипломи донишҷӯён ба тариқи зайл сурат мегирад: «5» (аъло), «4» (хуб), «3» (қаноатбахш) ва «2» (ғайриқаноатбахш).

- **Тақвими академӣ (Academic Calendar)**- ҷадвалест, ки дар он санаҳои гузаронидани дарсҳо ва корҳои санҷишӣ дар давоми соли таҳсил бо нишондоди рӯзҳои истироҳат ва идҳо дар Донишгоҳ дарҷ меёбанд;

- **Апеллятсия** - амалест, ки бо мақсади муайян намудан ва ислоҳи баҳогузори ғайриобъективона ба дараҷаи азхудкунии донишҷӯён гузаронида мешавад;

- **Санҷиш (имтиҳон)-и фосилавии донишандӯзӣ (Midterm Examination)** - санҷиши даври дараҷаи дониши таълимгирандагон аз фанҳои алоҳидаи таълимиест, ки аз тарафи устодон мувофиқи тақвим (ҷадвал)-и академии тасдиқшуда гузаронида мешавад;

- **Санҷиши ҷорӣ сатҳи дониш** - санҷиши мунтазами дараҷаи дониши таълимгиранда аз ҳар як мавзӯ ё боби фанни омӯхташаванда, ки аз тарафи устоди дарсдиҳанда гузаронида мешавад;

- **Кори мустақилонаи таълимгиранда (КМТ)** - амали таълимгиранда (донишҷӯ) дар ҷодаи аз худ намудани мавзӯҳои алоҳидаест, ки барои омӯзиши мустақилона пешбинӣ шуда, бо адабиёти таълимию методӣ ва дастурҳо таъмин карда шудааст ва дар шакли қабули тестҳо, рефератҳо, вазифаҳои инфиродӣ, ҳисоботҳо аз тарафи устод санҷида мешавад;

- **Холи миёна (ХМ) (Grade Point Average)** - меъёри миёнаи баркашидани дараҷаи донишандӯзии таълимгиранда аз рӯи ихтисоси интихобкардааш мебошад, ки ҳамчун нисбати суммаи ҳосили зарби кредитҳо ва ифодаи ададии ҳолҳои дар имтиҳонҳои чамъбасти аз фанҳои алоҳида бадастоварда ба микдори умумии кредитҳои дар даври гузаштаи таҳсил соҳибгаштаи донишҷӯ ҳисоб карда мешавад;

1. Муқаррароти умумӣ

1.1. Ҳуҷҷати мазкур дар заминаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳаи таҳсилоти олии касбӣ бо мақсади ба низом даровардани ҷараёни таълим дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни таҳия шудааст.

1.2. Сессияи санчишию имтиҳонӣ дар асоси ҷадвали ҷараёни таълим ва ҷадвали имтиҳонотӣ, ки барои донишҷӯёни шӯъбаҳои рӯзона ва ғоибона таҳия ва тасдиқ гардидааст, ба роҳ монда мешавад.

1.3. Имтиҳони аз курс ба курс гузаронидан ва ё аз як семестр ба семестри дигар гузаронидан бо мақсади баҳо гузоштан ба донишҳои назариявӣ амалии азбарнамудаи донишҷӯ ташкил карда мешавад. Дар вақти баҳогузорӣ омӯзгор бояд роҳ ва усулҳои дар амал татбиқ намудани донишҳои азхуднамудаи дониш, тарзҳои ба система даровардани донишҳои азхудкарда, мустақилона ҳал намудани корҳои амалии донишҷӯёнро ба назар гирад.

1.4. Ҳангоми қабули имтиҳон ва ё санчиш сатҳи дониши азхуднамудаи мутахассиси оянда бояд тибқи талаботи минимуми Стандарти давлатии таҳсилот баҳогузорӣ шавад.

1.5. Донишҷӯён ӯҳдадоранд, ки тамоми санчишу имтиҳонҳоро дар асоси талаботи ягонаи нақша ва барномаи таълимии ихтисос (тахассус)-и шӯъбаҳои рӯзона ва ғоибона дар давраи сессияи санчишию имтиҳонӣ мувофиқи ҷадвали санчишию имтиҳонотии аз тарафи муовини ректор оид ба корҳои таълим тасдиқгардида супоранд.

1.6. Дар ҳар як сессияи имтиҳониву санчишӣ миқдори имтиҳон набояд аз панҷ ва миқдори санчишҳо набояд аз ҳафт зиёд бошад, санчиш аз фанни тарбияи ҷисмонӣ ба ҷамъи умумии ҳолҳои санчишу имтиҳонҳо дохил намешавад.

1.7. Ҳар як донишҷӯ метавонад аз фанҳои факултативии омӯхтааш санчиш ё имтиҳон супорад. Баҳои аз фанни факултативӣ гирифташуда ба варақаи имтиҳонӣ, дафтарчаи санчишию имтиҳонӣ ва замимаи диплом гузошта мешавад.

2. Қабули санчиш

2.1. Санчиш ин баҳои ниҳой ба дониши донишҷӯи Донишгоҳ, малака ва маҳорати он аз фанни дар нақшаи таълимӣ дарҷгардида мебошад. Санчиш метавонад баъди анҷоми пурраи фанни омӯхташуда ва ё баъди қисман омӯхтани фан қабул карда шавад. Дар низоми кредитии таҳсил санчиш дар шакли тафриқавӣ баъди анҷоми ҳар як мавзӯъ ва қисман омӯхтани фан қабул карда мешавад.

2.2. Санчиш яке аз ҷузъи баҳодихӣ ба сатҳи дониши донишҷӯи Донишгоҳ буда, сатҳ ва сифати иҷрои корҳои амалӣ, лабораторӣ, дарсҳои семинарӣ, таҷрибаомӯзиҳои истеҳсоли ва пешаздипломиро муайян менамояд.

2.3. Қабули санчишҳои донишҷӯёни шӯъбаи рӯзона дар давраи омӯзиши таълими назариявӣ амалӣ гардида, як ҳафта пеш аз саршавии сессияи имтиҳонӣ гузаронида мешавад. Қабули санчишҳои фосилавии донишҷӯёни шӯъбаи рӯзонае, ки тибқи низоми кредитии таҳсилот

таълим мегиранд, дар давоми ҳафтаи ҳафтум ва чаҳордаҳуми семестр бо низоми ҳолдихӣ- рейтингӣ гузаронида мешавад. Натиҷаи ҳолҳои миёнаи дар ду санчиши фосолавӣ бадастовардаи донишҷӯ 50% баҳои имтиҳонро аз фанни мазкур таъмин менамояд. Қабули санчишҳои донишҷӯёни шӯъбаи ғоибона бошад, дар давраи сессияи санчишию имтиҳонӣ ба роҳ монда мешавад.

Дар мувофиқа бо мудири кафедра ва омӯзгор тибқи аризаи хаттии донишҷӯёни гурӯҳҳои академӣ декани факултет метавонад дар давоми семестр баъди анҷоми фанни таълимӣ барои қабули санчиш иҷозат диҳад.

2.4.Супоридани санчишҳои назариявӣ ва дифференциалӣ ба донишҷӯе иҷозат дода мешавад, ки мустақилона ва пурра вазифаҳои амалӣ, семинарӣ, корҳои ҳисобию-графикӣ ва лаборатории дар барномаҳои кории фаннӣ омадаро иҷро намудааст.

Дар сурати босабаб ва ё босабоб иштирок накардани донишҷӯ ба дарсҳои амалӣ, дарсҳои ҷамъбасти ва семинарии дар барномаҳои корӣ банақшагирифташуда донишҷӯ мустақилона ба таври шифоҳӣ ва хаттӣ мавзӯҳои муайяннамудаи омӯзгорро иҷро намуда, баъдан санчиш месупорад.

2.5.Санчиш берун аз ҷадвали дарсӣ (дар гурӯҳҳои низоми кредитии таҳсилот бошад, дар доираи соатҳои барои кори мустақилона ба роҳбарии устод ҷудошуда) қабул карда мешавад. Санчишро омӯзгоре, ки фанни мазкурро таълим додааст, қабул менамояд. Мӯҳлати қабули санчишро дар мувофиқа бо донишҷӯёну омӯзгор садорати факултет муайян менамояд.

Дар сурати беморӣ ва ё дар сафари хизматӣ будани омӯзгори дарсдода, бо супориши мудири кафедра омӯзгоре, ки дарсҳои лабораторӣ, амалӣ ва семинарӣ гузаронидааст ва ё омӯзгори дигар метавонад аз донишҷӯён санчиш қабул намояд.

Инчунин, имкон дорад, ки санчиши дифференциалӣ (имтиҳон) бе иштироки омӯзгори дарсдода ба шакли тестӣ (хаттӣ бо истифода аз технологияи иттилоотиву коммуникатсионии муосир, тибқи тартиби муайяннамудаи раёсати Донишгоҳ гузаронида шавад.

2.6.Қабули санчиш аз курсӣ назариявии фанни мазкур ба таври дахонӣ, тестӣ ва ё хаттӣ гузаронида мешавад. Ҳамчунин, қабули санчиш дар ҳолатҳои назорати фосолавии семестр (корҳои санчишӣ, тестҳои компютерӣ ва системаҳои рейтингӣ) иҷозат дода мешавад.

Тарзи хаттӣ ва ё шифоҳии қабули санчиши дифференциалиро кафедра ва деканат дар мувофиқа бо Раёсати таълим муайян менамояд.

Санчишро бори якум ва дуум устоди фанни мазкур тибқи талаботи дар боло овардашуда қабул менамояд.

Дар ҳолати «ноком» гардидани донишчӯ бори сеюм санчиш бо иштироки ёвар ва устоди дигари аз тарафи кафедра пешниҳодгардида қабул карда мешавад.

Даври сеюми қабули санчиш барои донишчӯе, ки аз ду даври аввал ноком гардидааст, аз тарафи комиссияи махсуси таъсисдодаи Раёсати таълими Донишгоҳ қабул карда мешавад.

2.7. Дар мавриди қабули санчишҳои ҷорӣ пешниҳоди рефератҳо (маърузаҳо) ва баромадҳои донишчӯён дар давоми семестр қабул карда мешаванд. Донишчӯёне, ки дар давоми семестр фаъолнокиашон ба назар намерасад, бояд ба ҳамаи мавзӯҳои дар дарсҳои семинарӣ ба нақша гирифташуда ҷавоб диҳанд.

2.8. Санчиши тафриқавӣ аз таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ дар ҳайати комиссияи аз тарафи мудири кафедра тасдиқгардида гузаронида мешавад. Ба ҳайати комиссия омӯзгор ё роҳбари таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ аз Донишгоҳ ва роҳбари таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ аз мактабҳо ворид карда мешавад. Дар ҳолати зарурият санчиши тафриқавии таҷрибаи омӯзгорӣ ва истеҳсолиро дар мактаб ва корхонае, ки донишчӯ таҷрибаи омӯзгорӣ ва истеҳсолиро гузаронидааст, бо иштироки роҳбарони таҷрибаомӯзии истеҳсолии аз тарафи мактаб ва корхона ва Донишгоҳ таъингардида қабул кардан низ мумкин аст.

Баҳои ниҳой аз таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ва истеҳсолӣ дар асоси омӯхтани мазмуну мундариҷаи ҳисоботи корҳои иҷронамудаи донишчӯ мутобиқи нақшаи тақвимӣ, гузаштани таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ва истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ ва пешниҳоди тақризи роҳбари таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ва истеҳсолӣ гузошта мешавад.

2.9. Дар сурати иҷро нагардидани барномаи таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ва истеҳсолию пешаздипломӣ, тақризи ғайриқаноатбахши роҳбари таҷрибаомӯзии истеҳсолии мактаб баҳои «ғайриқаноатбахш» аз ҳимояи ҳисобот, надоштани қарзи академӣ аз дигар фанҳо ба донишчӯ иҷозат дода мешавад, ки таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ва истеҳсолиро такроран берун аз дарс гузарад. Макони таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ва истеҳсолиро дар мувофиқа бо мудири кафедра шӯъбаи таҷрибаомӯзӣ муайян менамояд.

2.10. Натиҷаи супоридани санчиш бо тарзи «комёб» ё «ноком» қайд карда мешавад. Дар гурӯҳҳое, ки тибқи низоми кредитӣ таълим мегиранд, меъёрҳои баҳогузориҳои ҳолдиҳӣ-рейтингӣ мувофиқи талаботи Низомнома оид ба низоми кредитии таҳсил амалӣ карда мешавад. Санчиши тафриқавӣ ба корҳои курсӣ, таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ ё истеҳсолию пешаздипломии фанҳои омӯхташаванда, ки аз тарафи

Шӯрои олимони факултет муайян гардида, дар нақшаи кори таълимии тахассус дарч гардидааст, гузошта мешавад.

3. Ташкили чараёни баргузори сессияи санчишию имтихонӣ дар Донишгоҳ

3.1. Мақсади имтихонҳои аз курс ба курсгузаронӣ (аз як семестр ба семестри дигар гузаштан), ки дар нақшаи таълимӣ омадааст, баҳо додан ба малакаю маҳорати донишчӯ дар соли таҳсил (семестр) буда, ҳамчунин, муайян намудани сатҳи азхудкунии донишҳои назариявӣ ва дар амал татбиқ карда тавонистани донишҳои азхудкардашуда мебошад.

3.2. Номгӯи саволҳои варақаҳои имтихонӣ ҳар сол ду ҳафта пеш аз саршавии сессияи санчишию имтихонӣ дар ҷаласаи кафедра баррасӣ ва тасдиқ карда мешавад.

3.3. Номгӯи саволҳои санчишию имтихонии семестри ояндаи шӯъбаи ғоибона бошад, дар охири сессияи санчишию имтихонии даъватшуда дар ҷаласаи кафедра баррасӣ ва тасдиқ шуда, ба маълумоти донишчӯён расонида мешавад.

3.4. Мутобиқи пешниҳоди декан дар асоси гузориши хаттии омӯзгор донишчӯёне, ки бесабаб ба дарсҳо иштирок накардаанд, ба сессияи санчишию имтихонӣ роҳ дода намешаванд.

3.5. Дар давраи сессияи санчишию имтихонӣ бояд декани факултет, мудирӣ кафедра, эдвайзер ва танзимгари факултет дар як рӯз барои омӯзгори имтихонгиранда қабули як имтихонро таъмин намоянд, новобаста аз он ки имтихон шифоҳӣ ва ё хаттӣ аст.

3.6. Имтихон мутобиқи чадвали аз тарафи Раёсати Донишгоҳ тасдиқгардида қабул карда мешавад. Имтихонро омӯзгоре, ки фанни мазкурро омӯзондааст, бо ҳамроҳии ёвар (ассистент) қабул менамояд. Дар сурати ба шакли тестӣ қабул намудани имтихон низ иштироқи устои дарсдиҳанда дар ҳама давраҳо ҳатмист.

Дар сурати беморӣ ва ё дар сафари хизматӣ будани омӯзгори дарсдода, бо супориши мудирӣ кафедра устои дигар, ки мутахассиси ҳамин соҳа аст, бо омӯзгоре, ки дарсҳои лабораторӣ, амалӣ ва семинарӣ гузаронидааст, метавонад аз донишчӯён имтихон қабул намоянд.

Имтихонро бори аввал устои фанни мазкур тибқи талаботи дар боло овардашуда қабул менамояд.

Дар ҳолати ду маротиба баҳои «ғайриқаноатбахш» гирифтани донишчӯ бори сеюм имтихон бо иштироқи ёвар ва устои дигари аз тарафи кафедра пешниҳодгардида қабул карда мешавад.

Даври сеюми қабули имтихон барои донишчӯе, ки аз ду даври аввал баҳои «ғайриқаноатбахш» гирифтааст, аз тарафи комиссияи махсуси таъсисдодаи Раёсати таълими Донишгоҳ бо иштироқи мудирӣ кафедра қабул карда мешавад.

Инчунин, имкон дорад имтиҳон бе иштироки омӯзгори дарсдода, ба шакли тестӣ (хаттӣ) бо истифода аз технологияи иттилоотиву коммуникатсионии муосир, тибқи тартиби муайяннамудаи Раёсати Донишгоҳ гузаронида шавад.

3.7. Ҷадвали санчишию имтиҳониро, ки аз ҷониби декани факултет омода шудааст, муовини ректор оид ба таълим тасдиқ менамояд. Барои тайёрӣ ба ҳар як фанни имтиҳонӣ на камтар аз 2-4 рӯз вақт ҷудо карда мешавад. Дар вақти тартиб додани ҷадвали сессияи санчишию имтиҳонӣ барои донишҷӯёни шакли таҳсили ғоибона рӯзи якшанbero низ ҳамчун рӯзи корӣ истифода намудан мумкин аст. Ҷадвали имтиҳонӣ баъди тасдиқ гардидан 2 ҳафта қабл аз оғози санчишу имтиҳонҳо ба омӯзгорону донишҷӯён пешниҳод карда мешавад.

Ба омӯзгорон барои ба дигар рӯз гузаронидани консултатсия ва ё имтиҳон ва ё ба ҷойи имтиҳон гузаронидани консултатсия ва ё дар рӯзи имтиҳон гузаронидани консултатсия иҷозат дода намешавад.

3.8. Ҳуҷҷатҳои ташкил ва баргузори сессияи санчишию имтиҳониро кормандони деканат ва эдвайзер амалӣ менамоянд. Ҳуҷҷатҳои асосии натиҷаи санчиш ва имтиҳонҳо инҳоянд:

- варақаи санчишӣ;
- варақаи имтиҳонӣ;
- варақаи имтиҳонии умумӣ;
- дафтарчаи имтиҳонии донишҷӯ;
- шиносномаи донишҷӯ;
- транскрипт (дар низоми кредитии таҳсилот).

Ҳуҷҷати кории деканат варақаи имтиҳонии ҷамъбасти ба шумор меравад.

3.9. Варақаҳои санчишӣ ва ё имтиҳонӣ дар деканат ба қайд гирифта мешавад. Микдори донишҷӯёни гурӯҳҳои таълимии дар варақа буда, бо имзои декани факултет ва мӯҳри Раёсати таълим тасдиқ карда мешавад. Варақаи санчишӣ дар деканат то оғози ҳафтаи санчишҳо нигоҳ дошта мешавад. Варақаҳои имтиҳонӣ дар рӯзи имтиҳон ва пеш аз оғози имтиҳон бевосита ба худи омӯзгори имтиҳонгир дода мешавад. Лаборанти кафедра ва ё омӯзгор ба рӯзномаи қайди варақаҳои имтиҳонӣ дар бораи гирифтани варақаҳо имзо мегузорад.

Варақаҳои санчишию имтиҳонӣ ба деканат дар ҳамон рӯз баъди итмоми имтиҳон баргардонидани мешавад ва дар ин маврид дар рӯзномаи қайди дахлдор имзо гузошта мешавад.

Баҳои натиҷаи имтиҳонот мувофиқи меъёрҳои муқарраргардида муайян карда мешавад.

3.10. Ба донишҷӯ варақаи имтиҳонӣ (санчишӣ)-и алоҳида дар сурати тамдид кардани мӯҳлати сессия, барҳамдиҳии қарздорӣ ва ё

фарқиятҳои академикӣ дода мешавад. Имтиҳонгир баъди гузаронидани имтиҳон (санчиш) варақаи имтиҳониро ба деканат ё ба офиси бақайдгиранда (дар низоми кредитии таҳсилот) дар ҳамон рӯзи имтиҳон бармегардонад. Варақаи санчишӣ-имтиҳонӣ дар деканат ва офиси бақайдгиранда (дар низоми кредитии таҳсилот) ба қайд гирифта мешавад.

Дар варақаи имтиҳонӣ барои бақайдгирии натиҷаи супоридани имтиҳони такрорӣ донишчӯён номи фанни имтиҳонӣ (санчишӣ), ному насаби омӯзгор ва таърихи рӯзи қабул қайд карда мешавад.

3.11. Варақаи имтиҳонии умумӣ барои бақайдгирии барҳамдиҳии қарздорӣ академикӣ донишчӯёни тарзи таҳсили ғоибона дар давраи байни сессияҳо истифода бурда мешавад. Варақаи умумӣ доир ба ҳар як фанни имтиҳонӣ (санчишӣ) тартиб дода шуда, баъди анҷоми сессия дар кафедра нигоҳдорӣ мешавад. Нусхаи варақаи умумӣ барои бақайдгирии барҳамдиҳии қарздорӣ ба деканат пешниҳод гардида, дар он ҷо нигоҳдорӣ шуда, барои омода намудани ҳуҷҷатҳои донишчӯён дар вақти гузаронидани онҳо аз курс ба курс ва ё иҷозат ба аттестатсияи ниҳонии давлатӣ истифода карда мешавад.

3.12. Варақаҳои умумӣ, санчишию имтиҳонӣ вобаста ба гурӯҳҳо ва семестрҳо дар деканат ҳамчун ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ нигоҳ дошта мешаванд.

Барои нодуруст омода кардани варақаҳо, сари вақт ба деканат пешниҳод накардани онҳо, ки сабабгори хориҷшавии донишчӯён, сари вақт муқаррар кардан ва ё муқаррар накардани стипендия ва сабабҳои дигар гардидааст, шахси гунаҳкор мутобиқи қонунгузориҳои ҷорӣ ба ҷавобгарии интизомӣ кашида мешавад.

3.13. Дар варақаҳои санчишӣ, имтиҳонӣ ва дафтарчаи имтиҳонӣ миқдори соатҳои фанни омӯхташуда мувофиқи нақшаҳои таълимӣ, натиҷаи ҳамаи семестрҳои санчишию имтиҳонӣ, ҳамчунин, натиҷаи аттестатсияи ниҳонии давлатӣ, ҳимояи қорҳои таҳассусӣ ва дипломӣ бо имзои шахсони масъул қайд карда мешавад. Дар сурати муайян гардидани ҳолати дар дафтарчаи имтиҳонӣ гузошта шудани натиҷаи санчишу имтиҳон ва дар варақаи санчишиву имтиҳонӣ набудани он ва ё дар ҳолатҳои баръакси он, декан бояд ба таври хаттӣ дар бораи вазъи руҳдода баёноти омӯзгорро гирад. Дар ин сурат, агар донишчӯ хориҷ шуда бошад, баъди ба ҷавобгарии интизомӣ кашидани омӯзгор, донишчӯ барқарор мегардад.

3.14. Варақаи умумӣ, санчишӣ ва имтиҳонии донишчӯ дар деканат ва Шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ ҳамчун ҳуҷҷати асосӣ нигоҳдорӣ карда мешавад. Баъди анҷоми сессияи имтиҳонӣ ҳамаи баҳоҳо аз

варақаҳои санчишию имтиҳонӣ ва варақаҳо ба варақаи таълимии донишҷӯ ворид карда мешавад.

3.15. Барои корҳои фаврӣ бо донишҷӯён (назорати азхудкунӣ, додани варақаҳои имтиҳонӣ, муқаррар намудани стипендия, интиқол ба дигар курс ва ғайраҳо) дар деканат рӯзномаи азхудкунии семестрӣ дар асоси варақаҳо барои ҳар як гурӯҳи таълимӣ ташкил карда мешавад. Рӯзномаи семестрии азхудкунӣ ба зиммаи коргузори факултет гузошта мешавад. Шакли рӯзнома ва тарзи қайдкунии онро шуъбаи таълим муайян мекунад.

3.16. Натиҷаи супоридани санчишу имтиҳони донишҷӯён барои муқаррар кардани стипендия, интиқол ба дигар курс ва додани ҳуҷҷат дар бораи таҳсилоти олии касбӣ асос шуда метавонад.

3.17. Дар сурати пайдо шудани сабабҳои узрнок бо пешниҳоди ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда декани факултет мӯҳлати супоридани санчиш ва ё имтиҳонҳоро (тамдид кардани сессияи имтиҳонӣ) дар мувофиқа бо муовини ректор оид ба таълим муайян намуда, онро бо фармони Ректор тамдид менамояд.

3.18. Дар низоми анъанавӣ, донишҷӯёне, ки аз натиҷаи сессияи гузашта баҳои хубу аъло ва нишондиҳандаҳои мусбати азхудкунии таълимӣ доранд ва бе сабабҳои узрнок дарсшиканӣ накардаанд (инчунин, дар ҳолатҳои зарурӣ), деканҳои факултет метавонанд дар мувофиқа бо муовини ректор оид ба корҳои таълим ба онҳо то 1 моҳ қабл аз оғози имтиҳонҳо барои пеш аз мӯҳлат супоридани санчишу имтиҳонҳо иҷозат диҳанд. Барвақт супоридани санчишу имтиҳонҳо бо назардошти сабабҳои узрнокӣ мавҷуда ба шарте иҷозат дода мешавад, ки донишҷӯ нақшаҳои таълимиро аз худ карда, кори курсӣ ва санчишҳоро дар ҷараёни дарс бе озод кардан аз машғулиятҳо супорида бошад.

3.19. Иштироки шахсони бегона дар рафти санчиш ва ё имтиҳон ғайр аз масъулини имтиҳон, мудирӣ кафедра, декан ва ё муовинони декан, бе иҷозати Ректори Донишгоҳ ва ё муовини Ректор оид ба таълим мумкин нест.

3.20. Ба донишҷӯ пас аз анҷоми имтиҳон дар давоми се рӯз ҳуқуқи ба Комиссияи апеллятсионӣ муроҷиат кардан дода мешавад. Барои ин ӯ ба декани факултет ва ё Ректори Донишгоҳ бояд бо ариза муроҷиат намояд.

4. Иҷозати ширкат дар сессияи санчишӣ имтиҳонӣ

4.1. Мутобиқи талабот дар ҳамаи курсҳо ба ғайр аз курси хатмкунанда барои донишҷӯёни шуъбаҳои рӯзона ва ғоибонаи низоми анъанавӣ ду сессияи санчишию имтиҳонӣ, сессияи санчишию имтиҳонии зимистона ва тобистона ба нақша гирифта мешавад. Дар низоми

кредитии таҳсилот, се сессияи санчишию имтиҳонӣ ба нақша гирифта мешавад:

а) сессияи санчишию имтиҳонии зимистона;

б) сессияи санчишию имтиҳонии баҳорӣ;

в) сессияи санчишию имтиҳонии тобистона (дар давраи таътил барои донишҷӯёни қарздор бо назардошти такроран омӯхтани фанни таълимӣ). Дар давраи сессияҳои санчишию имтиҳонӣ донишҷӯён аз фанҳои омӯхташон, тибқи нақшаи таълимӣ санчиш ва имтиҳон месупоранд.

4.2. Донишҷӯёни шакли таҳсили рӯзона ба сессияи санчишию имтиҳонӣ дар сурати иҷро кардани корҳои амалӣ, курсӣ ва супоридани санчишҳо, ки дар давоми ҳамон семестр тибқи нақшаҳои таълимӣ муқаррар гардидааст, иҷозат дода мешавад.

Агар доир ба фанни таълимӣ дар давоми ҳамон семестр ба ҷойи санчиш кори санчишӣ пешбинӣ шуда бошад, он гоҳ донишҷӯ аз ҳамин фан ба имтиҳон ба шарте иҷозат дода мешавад, ки кори контролиро иҷро карда, онро Ҳимоя намояд. Натиҷаи Ҳимояи корҳои контролӣ ва курсӣ дар графаи алоҳидаи варақаҳои имтиҳонӣ, ки барои имтиҳони ҳамин фанни таълимӣ пешбинӣ шудааст, ҷой дода мешавад. Натиҷаи Ҳимояи корҳои курсӣ ба деканат бояд 1 моҳ пеш аз оғози сессияи имтиҳонӣ мувофиқи ҷадвали ҷараёни таълим пешниҳод карда шавад.

4.3. Агар дар варақаи баҳогузорӣ натиҷаи баҳои корҳои контролӣ ва корҳои курсӣ мавҷуд набошад, дар муқобили номи донишҷӯ сабти «иҷозат дода нашудааст» навишта мешавад. Ба омӯзгор барои ворид намудани тағйирот ва ё ислоҳ даровардан дар варақаи баҳогузорӣ иҷозат дода намешавад.

4.4. Декани факултет донишҷӯёнро, ки ба имтиҳон роҳ дода нашудаанд, зери назорат гирифта, барои баргараф намудани қарздорӣ онҳо чораҳо меандешад.

4.5. Дар ибтидои соли хониш ба донишҷӯёни шакли таҳсили ғоибона ҷадвали ҷараёни таҳсил барои соли ҷорӣ дода мешавад. Дар он дар аввали семестрҳо (тахминан моҳҳои сентябр ва март) барои гирифтани вазифаҳо аз кори курсӣ, корҳои санчишӣ, дарсҳои амалӣ (4-6 соат) таъин карда мешавад. Дар асоси ҷадвали ҷараёни таҳсил деканат як моҳ пеш аз саршавии сессияи имтиҳонӣ ба донишҷӯёни шакли таҳсили ғоибона даъватнома мефиристонанд. Ирсоли намудани варақаи даъватнома ва иштироки донишҷӯёни ғоибон ба сессияи санчишию имтиҳонӣ дар дафтари махсуси деканати факултет ба қайд гирифта мешавад.

4.6. Донишчӯёни ғоибхон ба шарте ба сессияи санчишию имтиҳонӣ роҳ дода мешаванд, ки аз курсҳои пешинаи таълим қарзи академӣ надошта бошанд.

4.7. Донишчӯёни шакли таҳсили ғоибона, ки корҳои курсӣ ва назоратиро дифоъ накардаанд, ба супоридани имтиҳон аз ин фанни таълимӣ роҳ дода намешаванд.

5. Қараёни имтиҳон

5.1. Қараёни қабули санчишу имтиҳон дар гурӯҳҳои таълимӣ тибқи банди 3.7 ва бандҳои дигари марбути ҳамин Тартиб ба роҳ монда мешавад.

5.2. Устоди имтиҳонгиранда ҳуқуқ дорад, ки аз рӯи тамоми барномаи курси таълимӣ савол дода, ҳамчунин саволҳои назариявии ба ин курси таълимӣ алоқамандро пурсад. Донишчӯ бояд бо барномаи таълимии фанни марбута таъмин бошад. Дар имтиҳон барномаи таълимӣ ҳамроҳи устод бояд бошад.

5.3. Ҳангоми имтиҳон устод метавонад аз воситаҳои техникӣ, асбобҳои аёни ва барномаҳои намунавӣ истифода намояд. Бо иҷозати имтиҳонгир донишчӯ метавонад аз адабиёти меъёрӣ ва сарчашмаҳои дигари маълумотдиҳӣ истифода намояд.

5.4. Дар мавриди бо усули тестӣ қабул намудани имтиҳон, саволномаи тестӣ танҳо дар доираи барномаи таълимӣ тартиб дода мешавад. Саволномаи тестӣ аз тарафи устоди фаннӣ тартиб дода шуда, ба донишчӯён ва Раёсати таълим як моҳ пеш аз оғози сессияи санчишию имтиҳонӣ супорида мешавад.

5.5. Донишчӯ ҳангоми супоридани санчишу имтиҳонҳо дафтарчаи санчишию имтиҳониро ҳамроҳи худ гирифта, пеш аз оғози имтиҳон ба дасти омӯзгори имтиҳонгир месупорад. Қабули имтиҳон бе дафтарчаи санчишию имтиҳонӣ (ба истиснои низоми кредитии таҳсилот) ва варақаи баҳогузори манъ аст.

5.6. Баҳои «аъло», «хуб», ва «қаноатбахш» дар дафтарчаи санчишию имтиҳонӣ ва варақаи баҳогузори гузошта шуда, баҳои ғайриқаноатбахш танҳо дар варақаи баҳогузори қайд карда мешавад. Дар низоми кредитии таҳсилот дар варақаи баҳогузори ҳолҳои бадастовардаи донишчӯ ва ифодаи ададию ҳуруфии баҳо дарҷ меёбад. Ҳолатҳое, ки фанни таълимӣ аз ҷониби якчанд устод таълим дода шуда бошад, дар имтиҳон он устодон низ иштирок менамоянд, вале ба донишчӯ танҳо як баҳо гузошта мешавад.

5.7. Дар муқобили номи донишчӯе, ки дар имтиҳон ширкат накардааст, устоди имтиҳонгир «ғоиб» навишта, имзо мегузорад. Ҳар як далели иштирок накардани донишчӯ дар деканат баррасӣ гардида, бо ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда асоснок карда мешавад. Донишчӯ ҳуҷҷати тасдиқкунандаро дар бораи бо сабабҳои узрнок дар имтиҳон иштирок

надоштан дар рӯзи ба таҳсил баромаданаш ба деканат пешниҳод менамояд.

5.8. Донишҷӯ, агар то саршавии имтиҳон қарзи академии худро баргараф насохта, бо ин сабаб ба имтиҳон роҳ дода нашуда бошад, ё бе сабабҳои узрнок ба имтиҳон ҳозир нагаштааст, тибқи хулосаи деканати факултет сатҳи дониши ӯ бо баҳои «ғайриқаноатбахш» арзёбӣ мегардад.

5.9. Се баҳои «ғайриқаноатбахш» гирифтаи донишҷӯ дар давраи сессияи фаъоли санчишию имтиҳонӣ барои хориҷ намудани ӯ аз Донишгоҳ асос шуда метавонад. Ҳолатҳои истисноии ин масъала дар мувофиқа бо Ректор ҳал карда мешавад.

6. Тартиб ва талаботи қабули имтиҳону санчиш тариқи тестӣ

Қабул ва гузаронидани имтиҳон ва санчиш тариқи тест бо истифода аз технологияи иттилоотиву коммуникатсионӣ ба тариқи зайл ва бо риояи ҳатмии талаботи зерин иҷозат дода мешавад:

6.1. Мавҷуд будани технологияи муосир дар синфхона, аудитория, толор ва озмоишгоҳе, ки дар он имтиҳон қабул карда мешавад (аз кабили компютер, дастгоҳи зераксӣ, барномаи компютери санчиши тестӣ, ки дорои иҷозатнома мебошад, инчунин саволҳои тести аз ташхис гузаронидашуда, ки аз тарафи мудири кафедра ва шӯъбаи таълими муассисаи таълимӣ тасдиқ гардидаст), ҳатмист.

6.2. Бо иштироки ҳатмии шахсони зерин: омӯзгори фаннӣ, ёвари омӯзгор, танзимгари компютер ва корманди Шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ (намояндаи шӯъбаи таълим ва маркази мониторинги сифати таҳсилот метавонад иштирок намояд), санчиш ва имтиҳон тариқи тестӣ гузаронида мешавад.

6.3. Бо таҷҳизоти зарурӣ таъмин будани синфхона (толор ва ё озмоишгоҳ)-и қабули санчиши тестӣ ҳатмӣ мебошад.

6.4. Ба донишҷӯ барои огоҳ шудан аз натиҷаи санчиш ва имтиҳони тестӣ шароит муҳайё карда мешавад.

6.5. Фаъолият намудани комиссияи апеллятсионӣ дар мавриди пайдо шудани баҳс ва ё норозигии донишҷӯ аз сифати саволномаи тестӣ, баҳои гирифташуда ва ё номувофиқии тест ба барномаи таълимӣ ва ё мавзӯҳои тадрисшуда бо тартиби муайянгардида ба роҳ монда мешавад.

6.7. Варақаҳои санчишию имтиҳонӣ ва протоколҳои тартиби гузаронидани ҳолҳои тестӣ ба баҳогузори анъанавӣ омода бояд бошанд.

6.8. Дар сурати ҷавобгӯ набудан ба талаботи мазкур гузаронидани имтиҳони тестӣ иҷозат дода намешавад.

6.9. Ҳар се давраи имтиҳонӣ (давраи асосӣ ва ду даври такрорӣ, дар сурати комёб нагардидани донишҷӯ аз давраҳои аввал) танҳо бо риояи хатмии талаботи мазкур ба роҳ монда мешавад.

6.10. Дар сурати мавҷуд набудани пояи моддиву техникӣ ва тибқи талаботи мазкур ба роҳ монда нашудани санчиши тестӣ натиҷаи он бекор карда шуда, имтиҳон ба тариқи анъанавӣ қабул карда мешавад.

7. Меъёрҳои баҳодихӣ дар низоми кредитии таҳсилот Системаи баҳодихии 100-хола дар шакли ҳарфҳо

Яке аз наовариҳо дар баҳодихии дараҷаи донишандӯзии донишҷуён - ин гузариш ба системаи бисёрхола мебошад, ки дар аксари мамлакатҳо, аз ҷумла, давлатҳои назди Балтика, Федератсияи Россия, Ҷумҳурии Қазоқистон ва ғайраҳо дохил гардидаанд. Онҳо барои коркарди меъёрҳои мувофиқ аз рӯи ихтисосҳо, ё ин ки фанҳои алоҳида ҳамчун асос хизмат мекунанд:

7.1. Меъёри баҳодихӣ дар низоми кредитии таҳсилот дар Донишгоҳ чунин муайян карда мешавад:

Тарзи баҳогузори тафриқавӣ дар низоми кредитии таҳсилот

Баҳо (хуруфӣ)	Ифодаи ададии баҳо	Ҷавобҳои дуруст %	Ифодаи анъанавии баҳо
A	4,0	95-100	Аъло
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Хуб
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	75-74	Қаноатбахш
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F_x	0,67	45-49	Ғайриқаноатбахш
F	0	0-45	Ғайриқаноатбахш

F_x – Баҳои ғайриқаноатбахшест, ки ба донишҷӯ ҳуқуқи бе омӯзиши такрорӣ фан, барои аз нав супоридани имтиҳон иҷозат дода мешавад.

7.2. Шарҳи баҳо:

A	«Аъло» - мазмуну мундариҷаи назариявии курс пурра ва	A
---	--	---

A ₋ B ₊	бенуксон азхуд шуда, малакаю маҳорати зарурии пешбурди амалии кор бо маводи фарогирифта ба шакли муайян даромадаанд, ҳамаи вазифаҳои дар барномаи таълимӣ пешбинишуда ба иҷро расида, сифати иҷрои аксарияти онҳо ба шумораи ҳолҳои дар ҳадди баландтарин (максимум) нишондодашуда наздик баҳогузорӣ мешавад.	
B	«Хеле хуб» - мазмуну мундариҷаи назариявии курс пурра ва бенуксон азхуд шуда, малакаю маҳорати зарурии пешбурди амалии кор бо маводи фарогирифта, асосан, ба шакли муайян даромадаанд, ҳамаи вазифаҳои дар барномаи таълимӣ пешбинишуда ба иҷро расида, сифати иҷрои аксарияти онҳо ба шумори ҳолҳои дар ҳадди баландтарин (максимум) нишондодашуда наздик баҳогузорӣ мешавад.	B
B ₋ C ₊	«Хуб» - мазмуну мундариҷаи назариявии курс пурра ва бенуксон азхуд шуда, бархе аз малакаю маҳорати зарурии амалан пешбурди кор бо маводи фарогирифта ба таври нокифоя ба шакли муайян даромадаанд, ҳамаи вазифаҳои дар барномаи таълимӣ пешбинишуда ба иҷро расида, сифати иҷрои ҳеч яке аз онҳо ба шумори ҳолҳои дар ҳадди ақали (минимум) нишондодашуда баҳогузорӣ нашудааст, дар иҷрои баъзе вазифаҳо ба иштибоҳ роҳ дода шудааст.	C
C C ₋	«Қаноатбахш» - мазмуну мундариҷаи назариявии курс қисман азхуд шудааст, вале норасоии ҷойдошта хусусияти муҳим надоранд, малакаю маҳорати зарурии пешбурди амалии кор бо маводи фарогирифта, асосан, ба шакли муайян даромадааст, аксарияти вазифаҳои пешбиниамудаи барномаи таълимӣ ба иҷро расида, ҳамзамон, баъзе аз вазифаҳои иҷрошуда эҳтимол иштибоҳдоранд.	D
D	«Миёна» (зинаи пасттар аз «қаноатбахш» - мазмуну мундариҷаи назариявии курс қисман азхуд шудааст, бархе аз малакаҳои амалии корӣ ба шакли муайян надаромадааст, аксарияти вазифаҳои пешбиниамудаи барномаи таълимӣ иҷро нагардидаанд ва ё сифати иҷроиши қисме аз онҳо ба адади ҳолҳои дар ҳадди ақали (минимум) нишондодашуда, баҳогузорӣ шудааст.	E
D ₋	«Шарган ғайриқаноатбахш» - мазмуну мундариҷаи назариявии курс қисман азхуд шудааст, малакаи зарурии	F _X

	амалии кор ба шакли муайян надаромадааст, аксарияти вазифаҳои дар барномаи таълимӣ пешбинишуда иҷро нагардидаанд ва ё сифати иҷроиши онҳо ба адади ҳолҳои дар ҳадди ақали (минимум) нишондодашуда, наздик ба ҳогузорӣ шудааст, дар сурати пешбурди кори мустақилонаи иловагӣ бо маводи курс эҳтимоли баландбардории сифати иҷрои вазифаҳои таълимӣ имконпазир аст.	
F	«Бешубҳа ғайриқаноатбахш» - мазмуну мундариҷаи назариявии курс азхуд нашудааст, малакаи зарурии амалии кор ба шакли муайян надаромадааст, ҳамаи вазифаҳои таълимии иҷрошуда саҳву хатоҳои дағал доранд, кори мустақилонаи иловагӣ бо маводи курс ба ҳеҷ навъ болоравии назарраси сифати иҷрои вазифаҳои таълимӣ мусоидат карда наметавонад.	F

7.3. Шаклҳои санҷиши дониш

ХАТТӢ	Тестикунонии ботил (ботил бо он маъно, ки тестикунонии воқеӣ набуда, танҳо интиҳоби маҷмӯи саволҳои сершуморест, яъне супориш ҷиҳати интиҳоби ҷавоби дуруст) тавассути варақаи расмӣ (бланка) ё компютер доир карда мешавад, ки дар ин маврид аз маҷмӯи муҳокимаҳо бояд ҷавоби дуруст интиҳоб карда шавад.
	Эссе – таҳияи ҷавобҳои хаттӣ ба мавзӯҳои супоридашуда. Коркарди мустақилона ва омезишдиҳии маводро талаб карда, меъёри дақиқи ба ҳогузорӣ ва шарҳу тафсири омӯзгорро тақозо менамояд. Рефератҳо, мақолаҳо, шарҳи таълифоти илмӣ (монографияҳо), консепсияҳо, аз навъҳои хаттии санҷиши дониш махсуб меёбанд. Таълифи ҳар яке аз навъҳои эҷодиёти хаттӣ меъёри дақиқи арзёбии таҳияи дастурҳои методиро тақозо менамояд.
ШИФО ҲӢ	Гузоришдиҳӣ, иттилоотрасонӣ, маърузаҳо, аз навъҳои санҷиши шифоҳии дониш ба ҳисоб мераванд. Чунин навъҳои санҷиши шифоҳии дониш, ки дар худ бояд арзёбии ҷузъи иртиботӣ (коммуникативӣ) ва намунаҳои аъло, хуб ва қаноатбахши гузоришдиҳиро фаро гиранд, бояд аз ҷониби омӯзгор ба вучуд оварда шаванд. Меъёри арзёбии намоиши маҳорат талаб карда мешавад.
	Сӯҳбати ғайрирасмӣ. Иштирок дар муҳоҳисаҳо. Арзёбии

корҳои гурӯҳӣ. Муҳокимаи дастаҷамъонаи мақолаи илмӣ ва ё матни душвор метавонад намунаи супориш бошад. Меъёри арзёбии намоиши маҳорат тақозо мегардад.

7.5.Тарзи ҳисобкунии ифодаи ададии баҳои миёнаи (GPA)-и донишҷӯ дар семестр.

Мувофиқи ифодаи ададии баҳои аз фанҳо гирифтаи донишҷӯ, пас аз анҷоми ҳар як семестр баҳои умумии миёнаи \bar{y} (GPA) бо тариқи зайл ҳисоб карда мешавад: миқдори кредитро бо ифодаи ададии баҳо зарб ва ҳолҳои умумӣ ба теъдоди умумии кредитҳо тақсим намуда, ифодаи ададии баҳои миёна (GPA) ҳосил карда мешавад.

М а с а л а н. Агар донишҷӯ дар семестр ба баҳоҳои дар ҷадвали 1 соҳиб шуда бошад, баҳои миёнаи умумии GPA дар асоси ифодаи ададии баҳоҳои гирифтаи \bar{y} аз рӯи фанҳо бо формулаи зерин ҳисоб карда мешавад:

$$\begin{aligned} & B_{ч1} \times K_{1+} + B_{ч2} \times K_{2+...+} + B_{чn} \times K_n \\ & = \frac{\sum k \cdot d}{\sum k} \quad = \frac{\sum k \cdot d}{\sum k} \quad (*) \end{aligned}$$

Дар ин ҷо $B_{ч1} \times K_{1+} + B_{ч2} \times K_{2+...+} + B_{чn} \times K_n$ ва $k \cdot d$ - ифодаҳои ададии баҳоҳои ҷамъбасти аз фанҳо;

Маҷмӯи $k_1 + k_2 + \dots + k_n$ - теъдоди кредитҳо барои омӯзиши ҳар як фан.

Т/р	Номгӯи фанҳо	Теъдоди кредитҳо	Баҳои донишҷӯ (харфӣ)	Ифодаи ададии баҳо	Ҳоли умумӣ	Ифодаи ададии баҳои миёна (GPA)
1	Таърихи халқи тоҷик	4	A	4	16	
2	Математика	6	C+	2,4	14,4	
3	Информатика	6	B+	3,4	20,4	
4	Фалсафа	4	B-	2,7	10,8	
5	Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос	4	A-	3,7	14,8	
6	Забони русӣ аз рӯи ихтисос	6	C+	2,4	14,4	
7	Забони хоричӣ аз рӯи ихтисос	8	D-	1	8	
Ҷамъи кредитҳо ва ҳолҳо		38			98,8	2,6

7.6.Баҳои миёнаи умумии донишчӯро (GPA) аз рӯи формулаи зерин ҳисоб карда мешавад:

$$GPA = \frac{4 \cdot 2,7 + 6 \cdot 2,4 + 6 \cdot 3,4 + 4 \cdot 4 + 4 \cdot 3,7 + 6 \cdot 2,4 + 8 \cdot 1}{4 + 6 + 6 + 4 + 4 + 6 + 8} = \frac{98,8}{38} = 2,6$$

7.7. Донишчӯён дар давоми соли таҳсил на зиёда аз 28 имтиҳону санчиш (бо назардошти корҳои курсӣ, таҷрибаомӯзиҳои таълимӣ, истехсолӣ) ва то 4 санчиш аз фанни тарбияи ҷисмонӣ, машғулиятҳои факултативӣ месупоранд.

7.8. Тайёр намудани мутахассис танҳо дар мувофиқа бо Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

7.9. Дар дараҷаи бакалавриат донишчӯ бояд на камтар аз 2 кори курсӣ таҳия намояд;

7.10. Аттестатсияи ҷамъбасти (имтиҳони давлатӣ) аз фанҳое, ки дар бахши 1-уми нақшаи таълимӣ оварда шудаанд, пешбинӣ карда намешавад.

7.11. Гузариш аз як курс ба курси дигар мувофиқ ба холи барқароркардашудаи миёнаи гузариш (GPA) амалӣ мешавад.

7.12. Дар охири соли таҳсил Шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ холи миёнаи гузариши солоноро барои ҳар як донишдӯ муайян менамояд, ки дар асоси он деканат оид ба гузариши донишдӯ аз як курс ба курси дигар фармон тайёр менамояд.

7.13. Холи миёнаи гузариш барои донишчӯёне, ки курси якумро хатм менамоянд, бояд на кам аз 1,67 ҳол (яъне савияи донишазхудкунии дараҷаи С); барои хатмкунандагони курси дуюм на кам аз 2 ҳол (яъне савияи донишазхудкунии дараҷаи С); барои хатмкунандагони курси сеюм на кам аз 3 ҳол (яъне, савияи донишазхудкунии дараҷаи В)- ро ташкил намоянд.

7.14. Холи миёнаи гузариш (GPA) ва қайд оид ба гузариши донишчӯ аз як курс ба курси дигар дар транскрипт (маълумотномаи академӣ)-и донишчӯ навишта мешавад.

7.15. Ба донишдӯёне, ки (GPA) холи миёнаи муқарраршударо дар соли таҳсил ба даст намеоваранд, дар семестри тобистонаи ҳамон соли таҳсил курси омӯзиши такрорӣ пешниҳод карда мешавад.

7.16. Ҳангоми ҳисоб намудани миқдори умумии ҳолҳое, ки донишчӯ дар давраи таҳсил аз фанҳои гуногун ҷамъ менамояд, ба мақсад мувофиқ аст, агар ҳаҷм, мураккабӣ ва аҳамияти ҳар яки он дар тайёрии касбӣ ба эътибор гирифта шавад:

- аниқ ва объективона муайян намудани баҳои натиҷавӣ аз фан бо баҳисобгирии дараҷаи дарсазхудкунӣ дар имтиҳонҳои ҷорӣ ва натиҷавӣ;

- хал намудани масъалаи бе имтиҳони натиҷавӣ аз фан гузоштани холи имконпазир барои донишҷӯи фаъол (аз рӯи натиҷаи рейтингҳои фосилавӣ ва ҷорӣ).

8.Баҳогузори ба сатҳи дониши донишҷӯён дар низоми кредитии таҳсилот

8.1.Қабули санчишу имтиҳонҳо аз ҳар як фанни таълимӣ бо истифодаи низоми ҳолдиҳӣ - рейтингӣ (СХР) амалӣ мегардад.

8.2.Низоми мазкур қабули санчишҳои ҷорӣ, фосилавӣ ва имтиҳонҳои ҷамъбастиро аз ҳар як фанни омӯхташаванда тақозо мекунад. Вазни қиёсии ҳар як шакли назорат дар баҳои ҷамъбасти аз тарафи Донишгоҳ ба андозаи 50% ва имтиҳони ҷамъбасти 50% - и ҳолҳои ба даст овардашуда муқаррар карда шудааст.

8.3.Баҳисобгирии натиҷаи санчишҳои ҷорӣ ва фосилавӣ дар мавриди қабули имтиҳони ҷамъбасти, баҳогузориҳои ҳавасмандӣ ва масъулияти донишҷӯёнро нисбат ба омодагии ҳамаҷуз ба дарсҳо баланд мебардорад.

8.4.Аз ҳар як санчиши ҷорӣ ва фосилавӣ ба донишҷӯ мувофиқи низоми ҳолдиҳӣ - рейтингие, ки дар Донишгоҳ қабул шудааст, бо назардошти сифати дониш ва малакаи ӯ баҳои тафриқавӣ гузошта мешавад.

8.5.Баҳои ҷамъбасти аз ин ё он фан дар сурати қабули таносуби натиҷаи санчишҳои фосилавӣ ва имтиҳони ҷамъбасти аз рӯи 50% ба 50% бо формулаҳои зерин ҳисоб карда мешавад:

$$Бч = (СФ_1 + СФ_2) : 4 + И_ч : 2$$

дар ин ҷо:

СФ₁ - эквиваленти адади баҳои санчиши фосилавию якум.

СФ₂ - эквиваленти адади баҳои санчиши фосилавию дуюм.

И_ч - эквиваленти адади баҳои имтиҳони ҷамъбасти.

8.6.Маълум аст, ки натиҷаи сессияи имтиҳонотии тобистона барои аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯён ҳамчун асос истифода бурда мешавад. Дар баробари ин қайд кардан бамаврид аст, ки барои аз курс ба курс гузаштан танҳо бо баҳои мусбат супоридани имтиҳонҳо кофӣ нест. Ҳар як донишҷӯ дар баробари гирифтани баҳои мусбат инчунин бузургии баҳои миёнаи худро бояд дар сатҳи ҳадди ақали муқарраршуда нигоҳ дорад.

8.7.Бо назардошти сатҳи нисбатан пасти дониши дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ гирифтаи қисми зиёди донишҷӯён бузургии ҳадди ақали истифодаи адади баҳои миёнаи донишҷӯёни зинаи бакалавриат дар сатҳи зайл дар Донишгоҳ муқаррар шудааст:

- барои курси аввал - 1,67;
- барои курси дуюм - 1,75;

- барои курсҳои се ва чор - 2,0.

8.9. Дар асоси ҷамъбасти натиҷаҳои сессияи имтиҳоноти тобистона бо назардошти нигоҳдории баҳои миёнаи имтиҳонҳо дар сатҳи муқарраршуда садорати факултет лоиҳаи фармонро дар бораи ба курси болоӣ гузаронидани донишҷӯён омода месозад ва барои мувофиқа ба Раёсати таълим ва Шуъбаи бақадгирӣ ва машваратӣ пешниҳод менамояд. Дар ҳолате, ки баҳои миёна (GPA)- и дар сессияҳои зимистона ва тобистона гирифтаи донишҷӯ аз сатҳи ҳадди ақали муқарраршуда паст бошад, ӯ такроран дар курсаш монанда мешавад ва ҳуқуқ дорад, ки бо пардохти маблағи иловагӣ он фанҳоро, ки бо баҳои нисбатан паст ҷамъбаст намудааст (фанҳои хатмӣ), аз нав омӯзад ва имтиҳон супорад. Агар донишҷӯ аз ин ё он фанни интиҳобӣ баҳои нисбатан паст гирифта бошад, ӯ ҳуқуқ дорад, ки такроран худӣ ҳамон фан, ё ба ивази он дигар фанро интиҳоб кунад. Дар ҳолати аз 3 фан ва зиёда аз он баҳои «F» («ғайриқаноатбахш») гирифтани донишҷӯ аз Донишгоҳ дар курсаш монанда мешавад. Дар ҳолатҳое, ки донишҷӯ аз 1 ё 2 фан баҳои ғайриқаноатбахш мегирад, ӯ дар курсаш монанда шуда, ба ӯ имконият дода мешавад, ки ин фанҳоро такроран (бо пардохти маблағ барои ҳар як кредит) омӯзад ва имтиҳон супорад. Дар мавриди аз ин фан бори дуюм баҳои «F» гирифтани ӯ аз муассисаи таҳсилоти олии хориҷ карда мешавад.

8.10. Донишгоҳ ҳуқуқ дорад, ки дар мавриди ба ин ё он фан номнавис шудани на кам аз 8 нафар (шумораи ҳадди ақали муқарраршудаи донишҷӯён) дар давраи таътили тобистона (барои бартараф намудани қарзҳои академӣ), семестри сеюмро ташкил кунад ва донишҷӯёнро бо устод (бо пардохти музди кори иловагӣ) таъмин намояд.

8.11. Донишҷӯёне, ки барномаи таълимии бакалавриатро пурра аз худ намуда, миқдори муқарраршудаи кредитҳоро соҳиб гаштаанд, пас аз гузаштани таҷрибаомузии истеҳсолӣ, барои гузаштан аз аттестатсияи ҷамъбасти давлатӣ роҳ дода мешаванд.

8.12. Аттестатсияи ҷамъбасти давлатии донишҷӯён мувофиқи талаботи стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар шакли имтиҳони давлатӣ ва дифои кори дипломӣ (рисолаи хатм) амалӣ мегардад. Ба донишҷӯ ҳуқуқ дода мешавад, ки мавзӯи кори дипломӣ (рисолаи хатм)-ро интиҳоб намояд ё худ ягон мавзӯро пешниҳод намояд.

8.13. Меъёри баҳогузорӣ барои ҳама гуна аттестатсия, аз он ҷумла аттестатсияи ҷамъбасти аз тарафи кафедраи мувофиқ тахия шуда, Раёсати таълим онро тасдиқ мекунад ва тамоми хатмкунандагонро ба он шинос менамояд. Натиҷаҳои имтиҳонҳои ҷамъбасти аз фанҳои таълимӣ дар маълумотномаи академӣ (транскрипт) дарҷ меёбанд.

8.14. Бинобар сабаби гирифтани баҳои ғайриқаноатбахш аз имтиҳони давлатӣ такроран роҳ дода шудани донишчӯ танҳо бо пардохти маблағи муайяннамудаи Донишгоҳ имконпазир мебошад.

9. Роҳҳои баргараф намудани қарздории академӣ

9.1. Такроран супоридани имтиҳон аз фанне, ки донишчӯ дар сессияи имтиҳонӣ баҳои «ғайриқаноатбахш» гирифтааст, дар давраи сессияи фаъл иҷозат дода намешавад.

9.2. Донишчӯёне, ки санчишу имтиҳонро дар мӯҳлатҳои муқаррарнамуда бо иллати беморӣ ё сабабҳои дигари узрнок (вазъи оилавӣ, офатҳои табиӣ ва ҳоказо) супорида натавонистаанд, декани факултет дар асоси пешниҳоди ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда бо тасдиқи муассисаҳои ваколатдор барои чунин гурӯҳи донишчӯён мӯҳлати супоридани қарзҳои академиро дар мувофиқа бо Ректор ё муовини ректор оид ба таълим муайян менамояд. Мӯҳлати сессияи санчишию имтиҳонӣ дар он маврид тамдид карда мешавад, ки агар донишчӯ бо сабаби беморӣ дар сессия иштирок накарда бошад.

9.3. Барои донишчӯи шӯъбаи рӯзона, ки дар сессия иштирок накардааст (бо сабабҳои узрнок, аз ҷумла беморӣ ва сабабҳои дигар), декани факултет баъди мувофиқа бо Ректор ё муовини ректор оид ба таълим барои супоридани санчишу имтиҳонҳо дар давоми як моҳи сессияи тобистона триместр ташкил карда мешавад.

Барои донишчӯёни шӯъбаи ғоибона бошад, мӯҳлати супоридани санчишу имтиҳонҳо то 1 моҳ қабл аз оғози семестри оянда муқаррар карда мешавад.

9.4. Барои донишчӯёне, ки аз таҷрибаомӯзӣ гузаштаанду дар мӯҳлатҳои муқарраргардида санчиш нагирифтаанд, аз тарафи кафедра ва шӯъбаи таҷрибаомӯзӣ барои супоридани қарздории академӣ ду ҳафта муайян карда мешавад.

9.5. Барои донишчӯёне, ки дар сессияи имтиҳонӣ зиёда аз ду фан баҳои ғайриқаноатбахш гирифтаанд, аз тарафи деканат ва ё Раёсати Донишгоҳ мӯҳлати супоридани имтиҳонҳо муқаррар гардида, қабули имтиҳонҳо аз ду маротиба зиёд иҷозат дода намешавад. Барои маротибаи сеюм супоридани имтиҳон Комиссияи аттестатсионӣ (на камтар аз се омӯзгор ва мудири кафедра) таъсис дода шуда, натиҷаи он дар шакли қарор (суратчаласа) дарҷ мегардад;

9.6. Такроран супоридани имтиҳон барои иваз намудани баҳо дар сурате иҷозат дода мешавад, ки 70%-баҳои гирифтаи донишчӯ «аъло» бошад ва на зиёда аз ду фан баҳои «3» дошта бошад. Ин амал дар курси охир 1 моҳ пеш аз оғози аттестатсияи ниҳонии давлатӣ бо ризоияти Ректор (танҳо аз ду фанни таълимӣ) ба роҳ монда мешавад. Дар ҳолатҳои дигар танҳо бо розигии Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ин амал ҳаллу фасл карда мешавад.

10. Натиҷаи сессияи имтиҳонӣ

10.1. Донишҷӯёне, ки ба пуррагӣ санҷишу имтиҳонҳои соли чориро супоридааст, бо фармони Ректор аз курс ба курс гузаронида мешавад.

10.2. Бо пешниҳоди декани факултет ва фармони Ректор донишҷӯёне, ки санҷишу имтиҳонҳоро супорида натавонистанд, аз Донишгоҳ хориҷ карда мешаванд.

Дар ҳолатҳои зерин донишҷӯ аз Донишгоҳ хориҷ карда мешавад:

- аз 3 фанни таълимии ҳатмӣ дар давраи сессияи фаъолқарздор шудан;
- барои дар мӯҳлатҳои муайянгардида насупоридани қарзи академӣ;
- барои иҷро накардани барномаи таҷрибаомӯзӣ ва ҳимояи корҳои курсӣ ва ё баҳои ғайриканоатбахш гирифтани ҳангоми ҳимояи кори курсӣ ва ё насупоридани ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ.

10.3. Барои донишҷӯёне, ки дар гурӯҳҳои буҷетӣ таҳсил менамоянд ва имтиҳонҳоро бо баҳои хубу аъло дар давраи сессияи фаъол супориданд, дар асоси «Низомномаи таъин ва пардохти стипендияи донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба онҳо стипендия таъин карда мешавад.

11. Ҳаҷми кредитҳо ва маҷмӯи маълумоти вақт барои дараҷаи бакалавриат

11.1. Ҳаҷми кредитҳо барои дараҷаи бакалавриат

Ҳаҷми кредитҳо барои дараҷаи бакалавриат ба чунин тартиб пешбинӣ гардидааст:

- барои баҳши назариявӣ – 240 кредит дар чор сол;
- барои таҷрибаомӯзии истеҳсоли – то 12 кредит (ва на кам аз 10 кредит);
- барои таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ – 12 кредит дар ду семестр (6 кредит + 6 кредит):
 - барои таҷрибаомӯзии таълимӣ (барои ҳар ҳафта дар як семестр) - аз 1 то 2 кредит;
 - барои рисолаи хатмнамой – 2 - 4 кредит;
 - барои тарбияи ҷисмонӣ - 6 кредит (ба ҳаҷми умумии кредитҳо дохил намешавад);
 - барои машғулиятҳои факултативӣ – 8 кредит (ба ҳаҷми умумии кредитҳо дохил намешавад).

12. Маҷмӯи маълумоти вақт барои дараҷаи бакалавриат

Давомнокии пурраи соли тақвимӣ дар як сол 52 ҳафта ва дар 4 сол 208 ҳафтара ташкил медиҳад. Аз ҷумла, баҳши назарӣ барои ихтисосҳои омӯзгорӣ ва ғайриомӯзгорӣ дар 4 соли таҳсил 112 ҳафтара фаро мегирад;

Баҳши назарӣ мувофиқи семестрҳо ба чунин тартиб қарор дорад:

Ихтисосҳо	Семестрҳо							
	1	2	3	4	5	6	7	8
омӯзгорӣ	16 ҳафта	16 ҳафта	16 ҳафта	16 ҳафта	16 ҳафта	10 ҳафта	10 ҳафта	12 ҳафта
омӯзгори	16 ҳафта	16 ҳафта	16 ҳафта	16 ҳафта	16 ҳафта	16 ҳафта	16 ҳафта	0 ҳафта

- Санҷиши марҳилавӣ - 14 ҳафта дар дохили раванди таълим;
- Санҷиши марҳилавӣ барои ихтисосҳои омӯзгорӣ - 16 ҳафта дар дохили раванди таълим;
- Сессияи имтиҳонӣ - 32 ҳафта барои ихтисосҳои омӯзгорӣ;
- Сессияи имтиҳонӣ - 28 ҳафта барои ихтисосҳои ғайриомӯзгорӣ;
- Таътил дар чор сол - 34 ҳафта (барои ихтисосҳои омӯзгорӣ - 35 ҳафта, вобаста аз зиёд шудани ҳафтаҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ на камтар аз 27 ҳафта);
- Таътил дар як соли хониш - аз 7 то 10 ҳафта, аз ин шумора таътили зимистона 2 ҳафта;
- Таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ дар семестрҳои шашум ва ҳафтум - 12 ҳафта;
- Таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ барои ихтисосҳои ҳамгиро дар семестрҳои ҳаштум ва нӯҳум - 12 ҳафта;
- Таҷрибаомӯзии истеҳсоли барои ихтисосҳои ғайриомӯзгорӣ дар семестри ҳаштум – 10 ҳафта (вобаста аз равияи ихтисосҳо то 4 ҳафта кам кардан имконпазир аст);
- Таҷрибаомӯзии таълимӣ – 2 ҳафта (таҷрибаомӯзиҳои таълимиро вобаста ба равияи ихтисосҳо аз 1 ҳафта то 10 ҳафта ба нақша гирифтани имконпазир аст);
- Рисолаи хатмнамоӣ - 6 ҳафта;
- Имтиҳони давлатӣ (аттестатсияи ҷамъбасти) - 2 ҳафта;
- Вақти захиравӣ – 4 ҳафта.

Ҳамин тариқ, татбиқи низоми рейтингӣ дар Донишгоҳ имконият медиҳад, ки:

- барои азхуд намудани маводи таълимӣ кори системавӣ тартиби муайяно ташкил диҳанд;

- дар ҳар як рӯзи семестр баҳо додани ҳолати кори худ барои омӯхтани фан, иҷроиш ва супоришҳои ҳамаи намудҳои корҳои таълимӣ шароит муҳайё намоянд;
- дар давоми семестр дар ташкили корҳои мустақилона тағйирот ворид намоянд;
- ба даст овардани нишондодҳои объективии дониш аз рӯи қисмҳои (бобҳои) алоҳидаи фанни таълимӣ ва пешбинӣ намудани баҳои натиҷавӣ барои ҳар як фан;
- сарфакорона ба нақша гирифтани раванди таълим барои фанни додасуда;
- санҷида баромадани равиши аз худ намудани маводи таълимӣ барои ҳар як донишчӯ ва гурӯҳи таълимӣ;
- сари вақт ворид намудани ислоҳот дар ташкили раванди таълим аз рӯи натиҷаи санҷишҳои ҷорӣ рейтингӣ;
- ҳаматарафа ва объективӣ баҳо додани идроиши супоришҳои таълимӣ ба ҳар як донишчӯ.

Деканат ва кафедраҳои зарур аст, ки:

- ҷараёни санҷиши раванди таълимро беҳтар намоянд;
- кори ҳар як донишчӯ ва гурӯҳи таълимӣ аз рӯи натиҷаи санҷишҳои рейтингӣ ҷорӣ баҳо дода, фавран ислоҳот ворид намуда, ташкили раванди таълим ба роҳ монанд;
- масъалаи гузаронидани донишчӯ ба дигар марҳала (аз курс ба курс гузаронидан, шӯъбаи тайёрӣ, магистратура ва ғайраҳо) ҳолисона ҳал намоянд;
- масъалаи ҳавасмандгардонии донишчӯён (стипендия, кам намудани арзиши шартнома, иловапулӣ ва ғайраҳо)- ро ба инобат гиранд ва ба таври мулоҳизакорона ҳал намоянд.

Шакли варақаҳои санҷишӣ имтиҳонӣ дар зер пешниҳод мегардад.

НАМУНАҲО

Намунаи № 1

Номи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

Факултети _____ шӯъбаи _____ ихтисоси _____

ШИНОСНОМАИ ТАЪЛИМИИ ДОНИШҚҶ (барои шӯъбаи рӯзона)

Парвандаи шахсӣ № _____

1. _____
(ному насаб)

2. _____
(рӯз ,моҳ ва соли таваллуд)

3. _____
(ҷои таваллуд)

Миллат _____

Ваъзи оилавӣ _____

Аҳволи иҷтимоӣ _____

Кадам муассисаи таълимиро хатм кардааст _____

Соли хатм _____

Номаи камол (аттестат) ё диплом № _____

4. _____ (ҷои истиқомат)

Фармони дохилшавӣ ба Донишгоҳ

№ _____ аз « _____ » « _____ » соли _____

а) мувофиқи озмун (хат кашед) _____

б) бо роҳи квота аз ноҳияи _____

в) бо роҳи шартномавӣ аз _____

г) аз кадом донишгоҳ гузаштааст _____

ғ) ҳамчун аълохон _____

д) бо собиқа ё бе собиқа (хат кашед)

е) собикаи омӯзгорӣ _____ сол.

5. Дафтарчаи меҳнатӣ _____
(кай аз тарафи кӣ дода шудааст?)

6. Мукофот, ҷазо, танаффус дар таҳсили академӣ _____

7. Фармонҳои аз курс ба курсгузаронӣ: _____

Курс	Рақам ва санаи фармон	Мазмуни фармон

10. Таҷрибаҳои таълими, омӯзори, саҳрои ва истеҳсоли.

15. Иҷрои нақшаи таълими

Курс	Нимсола	Номи фанҳо	Микдори соатҳо аз рӯи нақшаи таълимӣ	баҳо		Санаи санчишу имтиҳон ва рақами варақаи имтиҳонӣ	Амрҳои декан
				имтиҳон	Санчиш		
		3	4			7	
Соли аввали таҳсили 20_____		якум					
Соли дуввуми таҳсили 20_____		дуюм					
Соли дуввуми таҳсили 20_____		сеюм					
Амр № аз «_» _____ 20_____		Декан _____		Амр № аз «_» _____ 20_____		Декан _____	

16. Таҷрибаҳои таълимӣ, омӯзгорӣ, саҳроӣ ва истеҳсолӣ:

т/р	Намуди таҷрибаомузӣ	Ҷои таҷрибаомузӣ	Вазифа	Баҳо

17. Имтиҳоноти давлатӣ

Т/р	Номи фанҳо	Санаи супоридани имтиҳоноти давлатӣ	Баҳо

18. Дар муддати таҳсил дар Донишгоҳ имтиҳонҳоро ба тариқи зайл супорид:

Ҳамагӣ: аз ҷумла: аъло____; хуб____; миёна____.

Декани факултет _____ (имзо)

19. Ба имтиҳоноти давлатӣ бо фармони

№____ аз «_____» _____ соли 20____ роҳ дода шуд.

Рисолаи хатм (дипломӣ)-ро дар мавзуи

ичро карда, бо баҳои_____ дифоъ намуд.

21. Бо қарори комиссияи имтиҳоноти давлатӣ

(қарори №____ аз «_____» соли 20__ ба _____

(ному насаб)

тахассуси_____

дода шуд.

Декани факултет_____

Эзоҳ: Шиносномаи донишҷӯ бояд дар коғази андозааш А-3 ҷоп карда шавад.

Номи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

Варақаи санҷишӣ ва имтиҳонии № _____ **имтиҳон, санҷиш**
 Шакли таҳсил: рӯзона, ғоибона. Забони таҳсил _____
 Семестри _____ соли хониши 20____ -20____ санҷиш, имтиҳон
 Факултети _____ Маблағгузорӣ: буҷавӣ, шартномавӣ
 Шуъбаи _____ курси _____ , гурӯҳи _____
 Номи фан _____
 Ному насаби устод _____

т/р	Ному насаби донишҷӯ	Рақами дафтарчаи имтиҳон	Таърихи рӯз		Таърихи рӯз		Таърихи рӯз	
			баҳо	имзо	баҳо	имзо	баҳо	имзо
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								

Аз ҷумла:

аъло _____ хуб _____ миёна _____ бад _____ ғоиб _____ РДН _____ ҳамагӣ _____

Эзоҳ:

1. Дар низоми кредитии таҳсилот баҳо ба шакли ифодаи ададӣ ва ҳуруфӣ гузошта шавад.

2. Аз донишҷӯёни ба имтиҳонҳо роҳ дода нашуда имтиҳон гирифтани манъ аст.

3. Имтиҳон бори сеюм бо иштироки комиссия қабул карда мешавад. Декани факултет _____ (ному наса)

Замимаро дар шакли низоми анъанавӣ имтиҳонгиранда аз деканат шахсан худаш гирифта пур мекунад ва бармегардонад. Дар низоми кредитии таҳсилот имтиҳонгиранда холҳоро дар варақаи имтиҳонӣ дар Шуъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ дар мӯҳлати муқаррагардида пур карда месупорад.

ЗАМИМАИ УМУМӢ

Дараҷаи азхудкунии донишҷӯёни бахши факултети _____
 шӯъбаи _____ дар нимсолаи _____ соли хониши 20__/20__

т/р	Ному насаб	Имтиҳон аз фанни								Санҷиш аз фанни							
1. __																	
2. __																	
3. __																	
4. __																	
5. __																	
6. __																	
7. __																	
8. __																	
9. __																	
10. __																	
11. __																	
12. __																	
13. __																	
14. __																	
15. __																	
16. __																	
17. __																	
18. __																	
19. __																	
20. __																	
21. __																	
22. __																	
23. __																	
24. __																	
25. __																	
26. __																	
27. __																	
28. __																	
29. __																	
30. __																	
31. __																	

Факултети _____ Декан _____ Котиб _____
 « ____ » _____ 20__ с.

Номи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

Кафедраи _____

Саволномаи имтиҳонӣ аз фанни _____

№ _____

- 1.
- 2.
- 3.

Дар маҷлиси кафедра аз « _____ » _____ соли 20 _____ тасдиқ
шудааст

Мудири кафедра

Номи муассисаи таҳсилоти олии касби

Кафедраи _____

Саволномаи имтиҳон аз фанни

№ _____

- 1.
- 2.
- 3.

Дар маҷлиси кафедра аз « _____ » _____ соли 20 _____ тасдиқ
шудааст.

Мудири кафедра: _____

Номи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

ВАРАҚАИ КОМИССИЯИ ИМТИҲОНОТИ ДАВЛАТӢ

Донишчӯёни хатмкунандаи факултети _____
 аз фанни _____
 _____ соли таҳсили 20__ - 20__

№	Ному насаби донишчӯ	Баҳои аъзоёни комиссия					Баҳои умумӣ
		раис	1	2	3	4	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							

Раис: _____

Аъзоён

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____